

PROTON SZÍNHÁZ – SZAKMAI BESZÁMOLÓ

A Zeusz Milf Nonprofit Kft. által üzemeltetett PROTON társulat egy állandó állami támogatás nélkül működő független színház, mely jelenleg három előadást tart repertoáron: **Frankenstein-terv** (2007), **Nehéz istennek lenni** (2010), **Szégyen** (2012).

Fennmaradásunkat előadásaink külföldi vendégszereplései biztosítják számunkra. Mivel azonban folyamatos állami támogatásban nem részesülünk, itthon csak ritkán és akkor is csak támogatók segítségével tudjuk műsorra tűzni az egyes produkciókat.

Első színdarabunk a 2007-ben a készült, **Mundruczó Kornél** rendezte **FRANKENSTEIN-TERV** volt, mely eredetileg a Bárka Színház előadásaként jött létre és melyet 2009. óta függetlenül üzemeltetünk, mivel az egyre növekvő külföldi érdeklődés eredményezte meghívások nehezen voltak összeegyeztethetőek a Bárka kőszínházi működésével. Függetlenedésünket követő első időket a teljes bizonytalanság jellemezte, mindig csak a következő néhány hónapot láttuk előre. 2013. tavaszán azonban már összesen 108 előadást és rengeteg külföldi vendégszereplést tudhatunk magunk mögött. Ám a fesztiválokön való részvétel mellett kiemelkedően fontos számunkra, hogy itthon is műsoron tarthassuk a színdarabot. Ezt 2010-ben és 2011-ben a *Trafó Kortárs Művészetek Háza*, 2012-ben pedig az *Átrium Film-Színház* segítségével tudtuk megvalósítani.

Vendégjátékok:

- Festival Premiéres 2008. Strasbourg, Franciaország
- VIII. Pécsi Országos Színházi Találkozó 2008.
- Neue Stücke aus Europa 2008. Wiesbaden, Németország
- Nyitrai Nemzetközi Színházi Fesztivál 2008. Nyitra, Szlovákia
- Temps d'Images Fesztivál, La Ferme du Buisson 2008. Párizs, Franciaország
- dunaPart - Kortárs Előadóművészeti Platform 2008. Budapest
- Krakowskie Reminiscencje Teatralne 2009. Krakkó, Lengyelország
- KunstenFestivalDesArts 2009. Brüsszel, Belgium
- Bécsi Ünnepi Hetek 2009. Bécs, Ausztria
- Mladi Levi Fesztivál 2009. Ljubljana, Szlovénia
- Naujosios Dramos Akcija 2009. Vilnius, Litvánia
- Homo Novus 2009. Riga, Lettország
- De Internationale Keuze 2009. Rotterdam, Hollandia
- 20. Európai Kulturális Napok 2010. Karlsruhe, Németország
- 44. BITEF Fesztivál 2010. Belgrád, Szerbia

- Bo:m Fesztivál 2011. Szöul, Dél-Korea
- Santarcangelo Fesztivál 2011. Santarcangelo, Olaszország
- Schaubühne am Lehniner Platz 2013. Berlin, Németország

Díjak:

- Legjobb előadás - VIII. Pécsi Országos Színházi Találkozó 2008.
- Legjobb női főszereplő: Monori Lili - VIII. Pécsi Országos Színházi Találkozó 2008.
- A közönségszűri díja - VIII. Pécsi Országos Színházi Találkozó 2008.
- Különdíj - 44. BITEF Fesztivál 2010. Belgrád, Szerbia

A 2010-ben készült **NEHÉZ ISTENNEK LENNI** című darabunkat ugyan nemzetközi partnerekkel együttműködve, de már, mint saját produkciót hoztuk létre. Második előadásunkat mostanáig 55 alkalommal játszottuk, ebből 16-szor Magyarországon, mindenesetben teltházak előtt és mindenesetben állandó magyar partnerünkkel, a *Trafó Kortárs Művészetek Házával* együttműködve. A sikeres előadásokat övező nagy érdeklődést látva a *Trafó Kortárs Művészetek Háza* továbbra is nyitott lenne arra, hogy ismét másorra tűzzük színdarabunkat Budapesten, ám a program megvalósulásához -annak helyszínspecifikus volta miatt- jelen pillanatban sem anyagi, sem az előadáshoz szükséges technikai eszközök nem állnak rendelkezésünkre.

Vendégjátékok:

- KunstenFestivalDesArts 2010. Brüsszel, Belgium
- Alcantara Fesztivál 2010. Lisszabon, Portugália
- Theater der Welt 2010. Essen, Németország
- De Internationale Keuze 2010. Rotterdam, Hollandia
- Novart Fesztivál 2010. Bordeaux, Franciaország
- dunaPart - Kortárs Előadóművészeti Platform 2011. Budapest
- POT Fesztivál 2011. Tallinn, Észtország
- Bécsi Ünnepi Hetek 2011. Bécs, Ausztria
- Malta Fesztivál 2011. Poznan, Lengyelország
- La Batie - Festival de Geneve 2011. Genf, Svájc
- La Filature 2011. Mulhouse, Franciaország
- 8. Politika a független színházban - Hellerau 2011. Drezda, Németország
- Adelaide Fesztivál 2012. Ausztrália
- MESS Nemzetközi Színházi Fesztivál 2012. Sarajevó, Bosznia-Hercegovina

Díjak:

- Német Szövetségi Politikaoktatási Központ díja - 8. Politika a független színházban - Hellerau 2011. Drezda, Németország
- Kritikusok Nemzetközi Szövetségének (IATC) díja
- MESS Forum "Luka Pavlovic" díja

Legújabb, **SZÉGYEN** című előadásunk is saját gyártású nemzetközi koprodukcióként jött létre. Premierünk 2012. május 17-én a Bécsi Ünnepi Hetek keretében volt, a magyar közönségnek pedig 2012. június 15-én a *Trafó Kortárs Művészetek Házában* mutattuk be. A színdarabot nem egészen egy év leforgása alatt 35 alkalommal játszottuk el, ebből 14 alkalommal hazánkban.

Vendégjátékok:

- Bécsi Ünnepi Hetek 2012. Bécs, Ausztria
- KunstenFestivalDesArts 2012. Brüsszel, Belgium
- Malta Fesztivál 2012. Poznan, Lengyelország
- Festival d'Avignon 2012. Franciaország
- HAU 2012. Berlin, Németország
- Romaeuropa Fesztivál 2012. Róma, Olaszország

Azon speciális helyzetünkből fakadóan, hogy saját hazánkban csak elvétve tudjuk műsorra tűzni előadásainkat, más alternatívákat után néztünk, hogy társulatunkban rejlő kreatív erők ne vesszenek kárba. Kisebb, adott esetben no-budget projektek keretén belül lehetőséget kívánunk adni az előadásainkban velünk dolgozó alkotóknak, hogy más területeken is kipróbálhassák magukat. Gondolunk itt a pályakezdő munkatársainkra, illetve azon kollégáinkra, akik a színészet mellett egyéb művészi ambíciókkal is rendelkeznek. Három előadásunkat nézve a hozzánk kapcsolódó emberek száma körülbelül 30 fő. Őket tekintjük a **PROTON SZÍNHÁZ** virtuális társulatának.

Ezen kis projektjeink célja a csapatszellem építése és az összetartozás érzésének megerősítése mellett elsősorban az, hogy társadalmunk szociális problémáira hívjuk fel a figyelmet. Annak ellenére, hogy nem részesülünk állami támogatásban, fontos feladatnak tekintjük a figyelem ráirányítását korunk szociális problémáira, hiszen a jelen gazdasági és társadalmi helyzetben nem megengedhető, hogy egy közhasznú és művészeti tevékenységet folytató intézmény ne foglalkozzon mindennapi nehézségeinkkel, melyekre a színház sajátos eszközökkel képes felhívni a figyelmet és ezáltal más perspektívából mutat rá az adott problémákra. Ez szerencsés esetben elgondolkoztat és remélhetőleg tetterre is késztet.

Első ilyen projektünk Bódis Kriszta, dokumentum-filmrendező által szervezett Hétesei Alkotótábor keretein belül valósult meg, ahol Bánki Gergely, mint a PROTON SZÍNHÁZ színésze tartott workshopot a helyi roma fiataloknak.

Ezt követően teljes csapatukkal képviseltettük magunkat a 2012. szeptember 22-én megrendezett TeARTrum fesztiválon, ahol egy lakókocsiban tettünk tanúbizonyságot virtuális társulatunk valós létezéséről.

A 2012-es évi harmadik és egyben utolsó ilyen jellegű projektünk a Dekorszövetséggel együttműködve jött létre, mikor az általuk szervezett karácsonyi vásárhoz szolgáltatottunk műsort gyerekeknek. A Mikulást Derzsi János alakította, angyal/krampusz szerepében pedig Kiss Ágotával találkozhattak az arra látogatók. Feltett szándékunk, hogy ilyen jellegű projektjeinket a jövőben is folytassuk.